

השפעת האינטרנט והמסחר האלקטרוני על תהליכים בשרשרת האספקה (ניהול שרשרת האספקה)/אגוזין יוסי

תקציר:

הקידמה שהביאה האינטרנט והתקשורת האלקטרונית מאפשרות לפירמות להיות יותר קשובות לצרכי הלקוחות. הפירמות יכולות לקלוט הזמנות תוך שניות, לעבד אותם במהירות ולקצר את זמן המחזור בצורה משמעותית. כתוצאה מכך השתפר השירות ללקוחות בד בבד עם השיפור ביעילות והאפקטיביות של הפירמות. אך יחד עם זאת אותם טכנולוגיות מתקדמות שינו את פני השווקים ואת מבנה הפירמות. בעתיד יצטרכו מנהלי הפירמות ומנהיגי הקואופרטיבים לדעת לפעול בתנאי השוק החדשים, בהם בריתות ושותפויות מסוג שלא הכירו – יעצבו סביבה כלכלית חדשה.

עידן טכנולוגיות המידע (IT) של המילניום החדש הביא עמו חידושים בתחום הטכנולוגי ובמבנה הארגוני של הפירמות, באמצעות האינטרנט מתבצעים תהליכי קניה, מכירה, תנועה של סחורות שירותים ומזומנים. כתוצאה מכך עוברות הפירמות מניהול שרשרת האספקה המסורתית (SCM) לשרשרת אספקה אלקטרונית (ESCM).

שרשרת האספקה האלקטרונית יצרה קשרים חדשים בין הארגון לשותפיו העסקיים (לקוחות וספקים). שרשרת אספקה אלקטרונית המאופיינת בקישוריות, שיתופיות, גמישות ומהירות אשר מספקת לפירמה את נקודת האיזון האופטימאלית בין עלות תועלת והתקשוריות ארוכות טווח. קיומה של הפירמה תלוי בטרזקציות העסקיות אותן היא מקיימת בסביבת המיקרו וסביבת המאקרו, בטרנזקציה העסקית מתרחש כל העת תהליך של החלפה ו-או הוספת ערך. ככל שרמת הטרנזקציות העסקיות הדיגיטאליות של הפירמה גבוהה יותר, כך תחשב רמת הדיגיטאליזציה של הפירמה כגבוהה יותר. ניתן לומר כי האינטרנט והמסחר האלקטרוני הם הברומטר הדיגיטאלי של הפירמה בת זמננו.

טרנזקציה מסחרית אלקטרונית מאופיינת במהירות, קישוריות, שקיפות מידע ושיתופיות, מאפיינים אלו הם הגורמים להתפתחות השווקים החדשים בסביבה העסקית של הפירמה. שם המשחק הוא מהירות, גמישות ומעבר מייצור המוני לייצור בהתאמה אישית (קאסטומיזציה). האינטרנט הוא מתווך טכנולוגי המעודד תרבות של שיתופיות. האינטרנט יוצר ערך חדש, אשר באמצעותו יכולה הפירמה לשפר את יעילותה התפעולית ולהגדיל את הכנסותיה. החלפת הערך בעסק הדיגיטאלי (DBT; Digital Business Transformation) מקשרת בין רמת הדיגיטציה של הפירמה ליעילות ואפקטיביות שרשרת האספקה אותה היא מנהלת.

DBT הוא המסע של הפירמה בשימוש בטכנולוגיות המידע לקידום שיתופיות בשרשרת האספקה במטרה להשיג מצוינות תפעולית. DBT מייצג את המעבר של הפירמה מהעידן התעשייתי לעידן המידע. המעבר לעידן המידע מאפשר לפירמה בת זמננו לנהל מידע בעולם וירטואלי במטרה להזרים את החומר בעולם הפיסי. זרימת החומר – או במילים אחרות ניהול המלאי הוא אחד מתהליכי שרשרת האספקה הקריטיים ובעלי המשקל בקביעת נקודות האיזון שבין עלות תועלת והתקשוריות ארוכות טווח עם ספקים ולקוחות.

במחקר זה ביססנו מערך של קשרים לוגיים אשר מובילים אותנו לתובנות המחקריות אותן ביקשנו לבחון. ובכלל זה התלות הקיומית של המסחר האלקטרוני באינטרנט, רמת הדיגיטאליזציה

של הפירמה – אשר מושפעת ממינון הטכנולוגיות העסקיות האלקטרוניות, המעבר של הפירמה בת זמננו לניהול מידע ומעבר לניהול שרשרת אספקה אלקטרונית. רמת דיגיטאזציה גבוהה, שימוש באסטרטגיות וטכנולוגיות מסחר אלקטרוני מאפשרים לפירמה לפעול במהירות, בגמישות ומהווים תנאי הכרחי למעבר של הפירמה מהעידן התעשייתי לעידן המידע (עידן תעשייתי – ייצור המוני, עידן המידע – ייצור בהתאמה אישית). המעבר לעידן המידע מאפשר לפירמות לנהל מלאי בעולם וירטואלי במטרה להזרים את המלאי לעולם הפיסי במהירות, בדיוקנות ובעלויות נמוכות מאלו שהיו בעבר (ניהול מלאי וירטואלי מאפשר לפירמה להישען על רמות נמוכות של מלאי חומרי גלם בתהליך וחשוב מכך מקטין את מלאי המוצרים המוגמרים שברשותה, תנאים אלו הכרחיים לייצור בהתאמה אישית). בניית הרצף הלוגי של המחקר מבוסס על סקירת הספרות וחקר של חברת דל. בכל הקשור ליישום אסטרטגיות מסחר אלקטרוני באמצעות האינטרנט נחשבת חברת דל כחלוץ ההולך לפני המחנה. דל יותר מכל חברה אחרת מייצגת את המודח הקלאסי לפעילות של הפירמה בסביבת האינטרנט אשר מאפשר לה להשיג יתרון יחסי על המתחרים באמצעות מהירות, גמישות, יעילות והתאמה אישית, או כפי שמתואר במאמר "לחיות בזמן דל" מתוך המגזין "חברות מהירות" אשר פורסם בנובמבר 2004 על ידי ביל ברן.

"For most businesses, warehouses full of stuff are a kind of security blanket. But Dell has replaced inventory with information, and that has helped turn it into one of the fastest, most hyperefficient organizations on the planet" (Breen, 2004. p.1).

התוצאות העסקיות, קצב הצמיחה הפנומנאלי, שיעורים גבוהים של החלפת מלאי ונתוני זמן המחזור חסרי התקדים של חברת דל תומכים בטעונונים המחקריים המדברים על יעילות במעבר לשרשרת אספקה אלקטרונית. יחד עם המידע שעולה מתוך סקירת הספרות נסקף בבירור המעבר של הפירמה בת זמננו מניהול מלאי לניהול מידע. לאחר שנבנו הטעונונים המחקריים שלב אחרי שלב מציע המחקר מודל חדש לניהול מלאי, מודל המותאם לסביבה דינאמית, מהירה ומשתנה על נתונים בזמן אמת.

מודל (Product Planning and Inventory Control) PPIC עונה לתנאים שהצגנו ובא במקום מודל (Economic Order Quantity) EOQ המסורתי המתבסס על נתוני העבר אשר אינם עוד רלוונטים לניהול מלאי בעידן של טרזקציות עסקיות אלקטרוניות מהירות המתבצעות בזמן אמת. מטרת המחקר לשפוף אור על השפעת האינטרנט והמסחר האלקטרוני של שרשרת האספקה, לבחון את התועלת הכלכלית והאחרות של הפירמה במעבר לשרשרת אספקה אלקטרונית ולהציע מודל חדש ועדכני לניהול מלאי.

מס' מיון בספריה :
658.7 אגו.הש תשס"ה

מס' מערכת בספריה :
1102568

